ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΘΕΟΛΟΓΟΥ - ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

« Πιστεύω... εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν »
(Σύμβολο τῆς Πίστεως)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ
«Ο ΣΤΑΥΡΟΣ»

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
Θεολόγου - Φιλολόγου

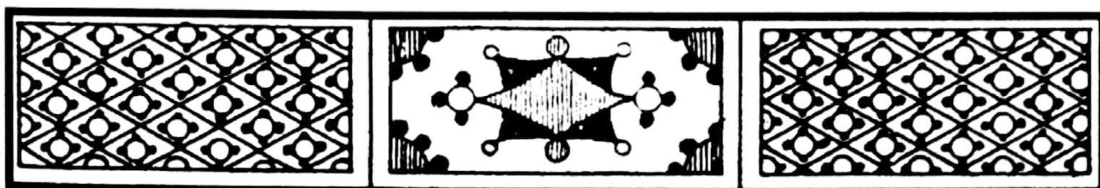
Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἔκδοσις
Ὀρθοδόξου Ἱεραποστολικῆς Ἀδελφότητος
«Ο ΣΤΑΥΡΟΣ»

ΑΘΗΝΑΙ 2008

Ἔκδοσις
Ὀρθοδόξου Ἱεραποστολικῆς Ἀδελφότητος
«Ο ΣΤΑΥΡΟΣ»
Ζωοδόχου Πηγῆς 44, 106 81 Ἀθῆναι
τηλ. 210 / 3805539 & 210 / 3826100

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ, τὴν ὁποίαν ὁ ἐνανθρωπήσας Κύριος καὶ Θεὸς ἀπέκτησε μὲ τὸ ἴδιο του τὸ αἷμα (Πράξ. 20:28), καὶ διὰ τῆς ὁποίας φανερώνεται ἡ πολυποίκιλη σοφία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων συμφώνως πρὸς τὸ μυστικὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀπόφασί του πρὸ αἰώνων (Ἐφ. 3:9-11), εἶνε ὅλων τῶν ἱδρυμάτων τὸ ἀσυγκρίτως μεγαλύτερο, σπουδαιότερο καὶ θαυμαστότερο γιὰ ὅσους ἔχουν *«νοῦν Χριστοῦ»* (Α΄ Κορ. 2:16). Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν Ἐκκλησία ὑπάρχει ἐσφαλμένη ἀντίληψι καὶ σύγχυσι σὲ πολλούς, ἀκόμη καὶ μορφωμένους καὶ ἐπιστήμονες. Πολλοὶ γνωρίζουν πολλά, ἀλλὰ δὲν γνωρίζουν τὸ πρῶτο καὶ μεγαλύτερο μετὰ τὸ Θεό, τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ. Πολλοὶ νομίζουν, ὅτι Ἐκκλησία εἶνε τὸ ἱερατεῖο, καὶ μάλιστα οἱ Ἐπίσκοποι. Ὁ λαός, τὸ κύριο σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, θεωρεῖται ὡς ἀμελητέα ποσότης! Πολλοὶ νομίζουν, ὅτι ὑπάρχουν πολλὲς Ἐκκλησίες, ὄχι μόνο μία. Ὅλες τὶς Χριστιανικὲς Ὁμολογίες, ἀσχέτως δογματικῶν διαφορῶν, ἐκλαμβάνουν ὡς Ἐκκλησίες. Καὶ ὁ Μονοφυσιτισμὸς Ἐκκλησία, καὶ ὁ Παπισμὸς

Ἐκκλησία, καὶ ὅλες οἱ παραφυάδες τοῦ Προτεσταντισμοῦ Ἐκκλησίες! Ἐπίσκοπος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μανιώδης οἰκουμενιστής, δήλωσε: «Δὲν μποροῦμε νὰ εἰποῦμε, ὅτι ὁ Προτεσταντισμὸς δὲν εἶνε Ἐκκλησία»! Τὸν 20ὸ αἰῶνα δημιουργήθηκε Ὀργανισμὸς αἱρέσεων μὲ αἱρετικὸ καὶ τὸ ὄνομα: «Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν» (Π.Σ.Ε.). Ἐκκλησίες καὶ οἱ αἱρέσεις! Ἀρχιεπίσκοπος Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας προχώρησε ἀκόμη περισσότερο καὶ εἶπε, ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ ἀλλόθρησκοι, ἀνήκουν στὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, εἶνε δηλαδὴ μέλη τῆς Ἐκκλησίας! Καὶ ἄλλες περὶ Ἐκκλησίας ἐσφαλμένες ἀντιλήψεις ὑπάρχουν σὲ πολλούς. Καὶ ὅλες οἱ ἐσφαλμένες ἀντιλήψεις διαδίδονται ἐπικινδύνως σὲ ἐκκλησιαστικοὺς καὶ θεολογικοὺς κύκλους καὶ στὰ λαϊκὰ στρώματα ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν κηρύκων καὶ τῶν θιασωτῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, τῆς Πανθρησκείας, τῆς Νέας Τάξεως, τῆς Νέας Ἐποχῆς, τῆς Παγκοσμιοποιήσεως, προϋποθέσεων καὶ ὅρων γιὰ νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ βασιλεύσῃ ὁ Ἀντίχριστος...

Ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἀντικείμενο πίστεως. Μὲ τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως ὁ πιστός, μετὰ τὴν ὁμολογία πίστεως *«εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα,... καὶ εἰς ἕνα Κύριον, Ἰησοῦν Χριστόν,... καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον»*, ὁμολογεῖ πίστιν *«εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν»*.

Αὐτὸ τὸ ἄρθρο τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως περὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐξηγοῦμε στὸ παρὸν τεῦχος, θέλοντας νὰ συντελέσωμε στὴ διάλυσι τῆς ἀχλύος, ποὺ ὑπάρχει σὲ καλοπροαίρετες ψυχὲς ὡς πρὸς τὴν Ἐκκλησία, καὶ νὰ προσφέρωμε ἐπιχειρήματα κατὰ τῶν διαστροφέων τῆς ἐννοίας τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ἄρθρο τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως γιὰ τὴν Ἐκκλησία δίνει τέσσαρα γνωρίσματα τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι δηλαδὴ ἡ Ἐκκλησία εἶνε **μία**, **ἁγία**, **καθολικὴ** καὶ **ἀποστολική**. Αὐτὰ τὰ τέσσαρα γνωρίσματα ἐξηγοῦμε στὴ συνέχεια.

ΜΙΑ

Δὲν ὑπάρχουν πολλὲς Ἐκκλησίες, ὅπως νομίζουν καὶ ἰσχυρίζονται πεπλανημένοι, αἱρετικοὶ καὶ αἱρετίζοντες. Ὑπάρχει **μία** μόνον Ἐκκλησία. Τοῦτο διδάσκει τὸ θεόπνευστο κείμενο τῆς Πίστεώς μας, ἡ Ἁγία Γραφή, Καινὴ καὶ Παλαιὰ Διαθήκη.

Ἱερουσαλήμ, ὄρος, οἶκος, βασιλεία

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ἡ Ἐκκλησία προφητεύεται καὶ προεικονίζεται διὰ τῆς Ἱερουσαλήμ, στὴν ὁποία ἔρχεται τὸ φῶς καὶ ἀνατέλλει ἡ δόξα τοῦ Κυρίου καὶ πορεύονται τὰ ἔθνη, γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὸ φῶς καὶ τὴ δόξα (Ἡσ. 60:1-4. Πρβλ. Ἀποκ. 21:24). Ὅπως δὲ ἡ Ἱερουσαλὴμ νοεῖται ὡς πόλις μία, ἔτσι καὶ ἡ νέα Ἱερουσαλήμ, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὰ ἔθνη, νοεῖται ὡς Ἐκκλησία μία, μοναδική.

Ἐπίσης στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ἡ Ἐκκλησία προφητεύεται καὶ προεικονίζεται ὡς ὄρος μέγα, καὶ ὡς οἶκος τοῦ Θεοῦ, ὅπου συνάζονται ὅλα τὰ ἔθνη (Ἡσ. 2:2-3, Μιχ. 4:1-2. Πρβλ. Δαν. 2:35). Ἕνα ὄρος, ἕνας οἶκος, μία Ἐκκλησία.

'Ακόμη στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ἡ 'Εκκλησία προφητεύεται καὶ περιγράφεται ὡς βασιλεία, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὅλα τὰ ἔθνη καὶ εἶνε ἀκατάλυτη, αἰωνία (Ψαλμ. 2:6-8, 21:28-29, Δαν. 2:44, 7:14). Μία βασιλεία, μία 'Εκκλησία.

* * *

Στὴν Καινὴ Διαθήκη καὶ ὁ Χριστὸς καὶ οἱ 'Απόστολοι ὁμιλοῦν γιὰ μία 'Εκκλησία, τὴν ὁποία παριστάνουν ὡς μία ποίμνη, ὡς μία νύμφη, ὡς ἕνα σῶμα, ὡς ἕνα οἶκο καὶ ναό. Παραθέτουμε καὶ σχολιάζουμε σχετικὰ χωρία.

'Εκκλησία (ὄχι 'Εκκλησίαι)

● *«Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν 'Εκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς»* (Ματθ. 16:18).

'Ο Χριστὸς δὲν εἶπεν, «οἰκοδομήσω μου τὰς 'Εκκλησίας», ἀλλ' εἶπεν, *«οἰκοδομήσω μου τὴν 'Εκκλησίαν».* Μία λοιπὸν 'Εκκλησία ἵδρυσε ὁ Χριστός, ὄχι πολλές. Καὶ ἵδρυσε τὴν 'Εκκλησία *«ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ»*, ἐπάνω δηλαδὴ σ' αὐτὴ τὴν πίστι, ποὺ ὡμολόγησε ὁ Πέτρος, ὅτι ὁ 'Ιησοῦς εἶνε *«ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος»* (Ματθ. 16:16).

● *«Σαῦλος ἐλυμαίνετο τὴν 'Εκκλησίαν»* (Πράξ. 8:3).

'Ο ἀπόστολος Λουκᾶς δὲν λέγει «τὰς 'Εκκλησίας», ἀλλὰ *«τὴν 'Εκκλησίαν»*. Καὶ ὁ ἀπόστολος

Παῦλος στὸ παράλληλο χωρίο λέγει: «*Ἐδίωκον τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν*» (Γαλ. 1:13).

● «*... ὁ Χριστὸς (ἐστι) κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστι σωτὴρ τοῦ σώματος... ἡ Ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ... ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς... ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν Ἐκκλησίαν*» (Ἐφ. 5:23-27).

Πολλὲς φορὲς στὸ παρὸν χωρίο ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁμιλεῖ γιὰ μία Ἐκκλησία, τὴν ὁποία ὀνομάζει καὶ σῶμα ὡς ἑνιαῖο σύνολο πιστῶν.

Ὅπου γίνεται λόγος γιὰ Ἐκκλησίες, κατὰ πληθυντικό, ὅπως π.χ. στὸ Πράξ. 15:41, Α΄ Κορ. 11:16, Ἀποκ. 1:4, 20, πρόκειται γιὰ τοπικὲς Ἐκκλησίες, οἱ ὁποῖες εἶνε μέρη τῆς μιᾶς καὶ μεγάλης Ἐκκλησίας.

Μία ποίμνη

● «*Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν*» (Ἰωάν. 10:16).

Αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, τὸν ὁποῖο πολλοὶ παρερμηνεύουν, νομίζοντας, ὅτι δὲν ἐκπληρώθηκε ἀκόμη καὶ ἀναμένεται ἡ ἐκπλήρωσί του, σημαίνει: Ἔχω καὶ ἄλλα πρόβατα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε ἀπ' αὐτὴ τὴ

μάνδρα, τὴν Ἰουδαϊκή. Τὰ ἄλλα πρόβατα εἶνε ἐθνικοί. Καὶ ἐκεῖνα πρόκειται νὰ ὁδηγήσω, καὶ θὰ ὑπακούσουν στὴ φωνή μου, καὶ θὰ ἑνωθοῦν μαζί σας στὴν πίστι καὶ θὰ γίνῃ μία ποίμνη, ἕνας ποιμήν. Ὁ ἕνας ποιμὴν εἶνε ὁ Χριστός, καὶ ἡ μία ποίμνη εἶνε ἡ Ἐκκλησία, ἀποτελουμένη ἀπὸ πιστοὺς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ κόσμου. Βλέπε καὶ Ἰωάν. 11:52.

Ὅπως στὸ σχολιασθὲν χωρίο γίνεται λόγος γιὰ μία ποίμνη, ἔτσι σὲ ἄλλα χωρία γίνεται λόγος γιὰ *«ποίμνιον»*, ὄχι ποίμνια (Πράξ. 20:29, Α΄ Πέτρ. 5:2, 3).

Νύμφη

● *«Ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν»* (Ἰωάν. 3:29).

Αὐτὸ τὸ λόγο ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος λέγει γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ ὅσους πιστεύουν στὸ Χριστό. Δὲν λέγει, «ὁ ἔχων τὰς νύμφας», ἀλλὰ λέγει, *«ὁ ἔχων τὴν νύμφην»*. Ἕνας εἶνε ὁ νυμφίος, ὁ Χριστὸς ὡς Θεός, καὶ μία εἶνε ἡ νύμφη τοῦ Χριστοῦ, τὸ σύνολο τῶν πιστευόντων στὸ Χριστό, ἡ Ἐκκλησία.

● *«Ἡρμοσάμην ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ ἁγνὴν παρθένον παραστῆσαι τῷ Χριστῷ»* (Β΄ Κορ. 11:2).

Ὑπὸ *«ἕνα ἄνδρα»* ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ ἐδῶ, ἐννοεῖ τὸ Χριστὸ ὡς μοναδικὸ νυμφίο, ἐπειδὴ εἶνε ὁ μοναδικὸς Θεός. Καὶ ὑπὸ *«ἁγνὴν παρθένον»* ἐννοεῖ τοὺς πι-

στούς, τὴν Ἐκκλησία, ποὺ συνέδεσε μὲ τὸ Χριστὸ ὡς νύμφη τοῦ Χριστοῦ (Ἰδὲ καὶ Ἐφ. 5:25-27).

● «*Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεν καὶ δῶμεν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν*» (Ἀποκ. 19:7).

● «*Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς*» (Ἀποκ. 21:2).

● «*Δεῦρο δείξω σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀρνίου*» (Ἀποκ. 21:9).

● «*Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἔρχου*» (Ἀποκ. 22:17).

Καὶ στὰ τέσσαρα αὐτὰ χωρία τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου τὸ σύνολο τῶν πιστῶν παρίσταται ὡς ἡ νύμφη τοῦ Ἀρνίου - Χριστοῦ. Μία νύμφη, μία Ἐκκλησία.

Ἕνα σῶμα

● «*Οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ*» (Ρωμ. 12:5).

Οἱ πολλοί, τὸ σύνολο τῶν πιστῶν, ἀποτελοῦμε ἕνα σῶμα, ἠθικὸ καὶ μυστικό, μία Ἐκκλησία.

● «*Εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν*» (Α' Κορ. 10:17).

Οἱ πολλοί, οἱ πάντες, ὅλοι οἱ πιστοί, εἴμεθα

ἕνα σῶμα, ἠθικὸ καὶ μυστικό, μία Ἐκκλησία, διότι ὑπάρχει ἕνας ἄρτος, ὁ Χριστός, ἀπὸ τὸν ὁποῖο μεταλαμβάνουμε.

- *«Ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους κλπ.»* (Α΄ Κορ. 12:27-28).

Οἱ πιστοὶ ὡς σύνολο εἶνε σῶμα Χριστοῦ, ἕνα σῶμα. Ὅπως ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἕνα σῶμα, ὄχι πολλά, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς ἔχει ἕνα σῶμα ἠθικὸ καὶ μυστικό, τὴν Ἐκκλησία, ὅπως ὀνομάζεται στὸ αὐτὸ χωρίο.

- *«Καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκε Κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ»* (Ἐφ. 1:22-23).

Ὁ Θεὸς ὑπέταξε τὰ πάντα στὸ Χριστό, καὶ τὸν κατέστησε Κεφαλὴ ὑπεράνω πάντων στὴν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἶνε τὸ σῶμά του. Μία Κεφαλή, ἕνα σῶμα, ἡ Ἐκκλησία. Κεφαλὴ μὲ πολλὰ σώματα δὲν νοεῖται, ὅπως καὶ σῶμα μὲ πολλὲς κεφαλὲς δὲν νοεῖται. Μόνο θηρία τῆς Ἀποκαλύψεως εἶνε πολυκέφαλα!...

- *«Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ Κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς Ἐκκλησίας»* (Κολ. 1:18).

- *«Ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ Ἐκκλησία»* (Κολ 1:24).

Καὶ στὰ δύο αὐτὰ χωρία ὁ Ἀπόστολος ὁμιλεῖ περὶ *«τοῦ σώματος»*, κατὰ ἑνικό, καὶ δηλώνει, ὅτι δι' αὐτοῦ σημαίνεται ἡ Ἐκκλησία. Ἕνα σῶμα, μία Ἐκκλησία.

● *«Αὐτός ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἕν... τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον... καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ Θεῷ»* (Ἐφ. 2:14-16).

Ὁ Χριστὸς ἔκανε *«τὰ ἀμφότερα»*, τοὺς Ἰουδαίους δηλαδὴ καὶ τοὺς ἐθνικούς, ἕνα... Κατάργησε τὸ νόμο τῶν ἐντολῶν, ποὺ συνίσταντο σὲ ἀπαγορεύσεις συγχρωτισμοῦ Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν, γιὰ νὰ δημιουργήσῃ διὰ τοῦ ἑαυτοῦ του ἀπὸ τοὺς δύο ἕνα νέο ἄνθρωπο... καὶ συμφιλιώσῃ τοὺς δύο ὡς ἕνα σῶμα μὲ τὸ Θεό. Κατὰ ταῦτα οἱ πιστοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς ἐθνικοὺς ἀποτελοῦμε ἕνα σῶμα, τὴν Ἐκκλησία. Κατὰ δὲ τὸν στίχ. 18 *«ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα»*. Καὶ Ἰουδαῖοι δηλαδὴ καὶ ἐθνικοὶ ἐπιτυγχάνουμε προσέλευσι στὸν Πατέρα μὲ ἕνα πνεῦμα, μὲ τὸ αὐτὸ φρόνημα, μὲ τὴν αὐτὴ πίστι. Βλέπε καὶ Ἐφ. 3:6.

● *«Ἓν σῶμα καὶ ἓν Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα· εἷς Θεὸς καὶ*

πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν» (Ἐφ. 4:4-6).

Κατὰ τὸ σπουδαιότατο τοῦτο χωρίο ἕνα εἶνε τὸ σῶμα, ἕνα τὸ Πνεῦμα, μία ἡ ἐλπίς μας, ἕνας ὁ Κύριος, μία ἡ πίστις, ἕνα τὸ βάπτισμα, ἕνας ὁ Θεός. Ὅλα ἔχουν τὴ μοναδικότητα. Ἡ δὲ φράσις *«Ἓν σῶμα καὶ ἓν Πνεῦμα»* σημαίνει, ὅτι ὑπάρχει μία Ἐκκλησία ἐμψυχωμένη ἀπὸ τὸ ἕνα Πνεῦμα, ποὺ ἦλθε τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς καὶ κατῴκησε σ' αὐτὴ μονίμως. Τὸ ἕνα ἠθικὸ καὶ μυστικὸ σῶμα, ἡ Ἐκκλησία, ὑπάρχει ἐκεῖ, ὅπου ὑπάρχουν καὶ τὰ ἄλλα μοναδικά, τὸ ἕνα Πνεῦμα, ἡ μία ἐλπίς, ὁ ἕνας Κύριος (ὁ μονογενὴς Υἱὸς Ἰησοῦς Χριστός), ἡ μία πίστις (ἡ ἅπαξ παραδοθεῖσα τοῖς ἁγίοις), τὸ ἕνα βάπτισμα, ὁ ἕνας Θεός. Ὅπου δὲν ὑπάρχουν καὶ τὰ ἄλλα μοναδικά, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ μία πίστις, ἡ ὀρθὴ χριστιανικὴ διδασκαλία, ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ Ἐκκλησία.

Ὅτι ὑπάρχει μία Ἐκκλησία, ὄχι πολλές, τοῦτο σημαίνεται μὲ τὴ λέξι *«σῶμα»* καὶ σὲ ἄλλα χωρία, στὰ Ἐφ. 4:12, 16. 5:23, 30. Κολ. 2:19. 3:15.

Ἕνας οἶκος, μία οἰκοδομή, ἕνας ναός

● *«Ταῦτά σοι γράφω... ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν Ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας»* (Α´ Τιμ. 3:14-15).

Κατὰ τὸ σπουδαιότατο τοῦτο χωρίο ὑπάρχει ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ, ἡ οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀληθινοῦ, ἡ ὁποία εἶνε ὁ στῦλος καὶ ἡ στερεὰ βάσι τῆς ἀληθείας. Ἕνας οἶκος ἢ μία οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, μία Ἐκκλησία, ἡ ὁποία κατέχει, ἐγγυᾶται καὶ στηρίζει τὴν ἀλήθεια.

● *«Χριστὸς δὲ ὡς Υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς»* (Ἑβρ. 3:6. Βλέπε καὶ 10:21).

Ἡμεῖς οἱ πιστοὶ εἴμεθα ὁ οἶκος, ἡ οἰκογένεια, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Υἱοῦ - Χριστοῦ.

● *«Καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. Εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ;»* (Α' Πέτρ. 4:17. Βλέπε καὶ 2:5).

Ἡμεῖς οἱ πιστοὶ εἴμεθα ὁ οἶκος ἢ ἡ οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, τουτέστιν ἡ Ἐκκλησία. Οἱ ἀπιστοῦντες στὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Θεοῦ δὲν περιλαμβάνονται στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, στὴν Ἐκκλησία.

Βλέπε καὶ Β' Τιμ. 2:19, ὅπου ὁ λόγος γιὰ *«τὸν στερεὸν θεμέλιον τοῦ Θεοῦ»*, ἤτοι τὸν στερεὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἐκκλησία δηλαδή, καὶ πρβλ. τὸν ἑπόμενο στίχ. 20, ὅπου ὁ λόγος περὶ *«μεγάλης οἰκίας»*.

● *«Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε»* (Α' Κορ. 3:9).

Σεῖς οἱ πιστοί, λέγει ὁ Ἀπόστολος, εἶσθε χωράφι τοῦ Θεοῦ, οἰκοδομὴ τοῦ Θεοῦ, τουτέστιν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ.

● *«...ἐν ᾧ (Χριστῷ) πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ, ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι»* (Ἐφ. 2:21-22).

Κατὰ τὸ χωρίο τοῦτο οἱ πιστοὶ ἀπὸ τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τὸν ἐθνικὸ κόσμο συναποτελοῦν *«οἰκοδομήν»*, *«ναὸν»* καὶ *«κατοικητήριον»* τοῦ Θεοῦ, τουτέστι τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ.

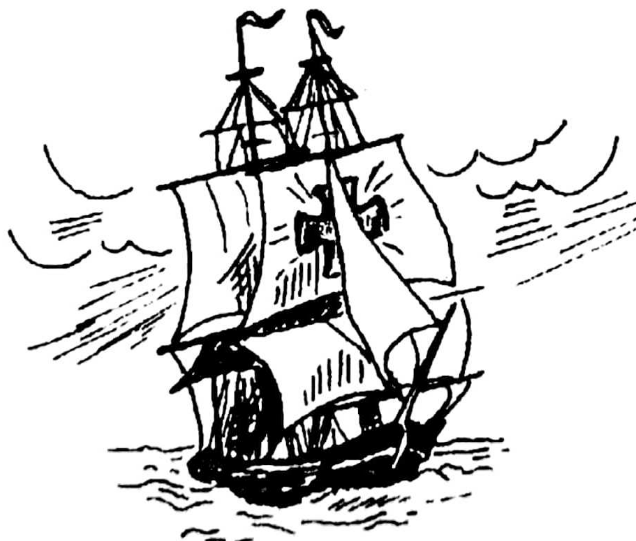
● *«Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς»* (Α΄ Κορ. 3:16-17).

● *«Τίς συγκατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; Ὑμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἐστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεός, ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός»* (Β΄ Κορ. 6:16).

Οἱ πιστοὶ ὡς σύνολον εἶνε *«ναὸς»* τοῦ Θεοῦ, ἕνας ναός, τουτέστι μία Ἐκκλησία. Ὁ λόγος, *«Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός»*, σημαίνει: Ὅποιος καταστρέφει τὴν Ἐκκλησία μὲ διάφορα κακά, καὶ ἰδίως μὲ τὶς αἱρέσεις καὶ τὶς διαιρέσεις, θὰ τὸν κατα-

στρέψη ὁ Θεός. Οἱ αἱρετικοί, ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτούς, καταστρέφουν τὴν Ἐκκλησία, καὶ θὰ τοὺς καταστρέψη ὁ Θεός.

Πολλὰ τὰ χωρία τῆς Γραφῆς, ποὺ δείχνουν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶνε μία, ὄχι πολλές. Εἶνε δὲ μία ἡ Ἐκκλησία, προπάντων καὶ κυρίως διότι εἶνε μία ἡ πίστις, τὸ σύνολο τῶν ἀληθειῶν, ποὺ πρέπει νὰ πιστεύωμε ὡς χριστιανοί. Ἡ Γραφὴ τὴν πρώτη σημασία ἀποδίδει στὴν πίστι, στὴ δογματικὴ διδασκαλία τοῦ Χριστιανισμοῦ. Γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς ἀποδοχῆς τῶν ἀληθειῶν τῆς πίστεως ἡ Γραφὴ ὁμιλεῖ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἔμφασι. Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία εἶνε μία, ἡ κάτοχος τῆς μιᾶς πίστεως, τῆς ἀληθινῆς, ὅλες οἱ ἄλλες ὀνομαζόμενες Ἐκκλησίες καταχρηστικῶς καὶ ψευδωνύμως ὀνομάζονται ἔτσι, δὲν εἶνε Ἐκκλησίες, εἶνε αἱρέσεις καὶ σχίσματα.

ΑΓΙΑ

Ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἁγία γιὰ πολλοὺς λόγους. Ὁ Θεός, στὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ Ἐκκλησία καὶ γι' αὐτὸ ὀνομάζεται *«Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ»*, εἶνε ἅγιος.

Ὁ Χριστός, ὁ ἐνανθρωπήσας Θεός, ὁ ἱδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας, εἶνε ἅγιος καὶ κατέστησε τὴν Ἐκκλησία ἁγία. *«Ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν Ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος»* (Ἐφ. 5:25-27).

Τὸ Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐμψυχώνει τὴν Ἐκκλησία, Θεός, ὅπως ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱός, εἶνε ἐπίσης ἅγιο, καὶ ἁγιάζει τὴν Ἐκκλησία.

Ἡ Γραφή, τὸ θεόπνευστο κείμενο τῆς Ἐκκλησίας, εἶνε ἁγία. Περὶ *«ἁγίας ἐντολῆς»* ὁμιλεῖ ὁ ἀπόστολος Πέτρος (Β΄ Πέτρ. 2:21), καὶ ἐννοεῖ τὴν ἁγία διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας. Περὶ *«ἁγιωτάτης πίστεως»* ὁμιλεῖ ὁ ἀδελφόθεος ἀπόστολος Ἰούδας (Ἰούδ. 20), καὶ ἐννοεῖ *«τὴν ἅπαξ παραδοθεῖσαν τοῖς ἁγίοις πίστιν»* (Ἰούδ. 3), τὴν

ἁγιωτάτη ἐξ ἀποκαλύψεως διδασκαλία, ἡ ὁποία μιὰ γιὰ πάντα παραδόθηκε στοὺς πιστούς.

Ἅγιος εἶνε ὁ σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ἁγίους ἐπιδιώκει νὰ δημιουργήσῃ ἡ Ἐκκλησία καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἐργαστήριον ἁγιότητος εἶνε ἡ Ἐκκλησία καὶ κιβωτὸς σωτηρίας.

Ἅγια εἶνε τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῶν ὁποίων μεταδίδεται ἡ θεία χάρις καὶ ἁγιάζονται οἱ πιστοί.

Ἅγιοι ὀνομάζονται οἱ πιστοὶ μὲ τὴν ἔννοια, ὅτι διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ξεχωρίστηκαν ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ ἀφιερώθηκαν στὸ Θεό.

Ἀναριθμήτους δὲ ἁγίους δημιούργησε ἡ Ἐκκλησία, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ὑπῆρξε θαυμαστὴ καὶ ὑπερθαύμαστη. Καὶ τὰ ἱερὰ λείψανά τους ἐμφανίζουν σημεῖα, εὐωδιάζουν, ἐκβάλλουν δαιμόνια καὶ ἐπιτελοῦν ἰάσεις. Καὶ μόνον οἱ μάρτυρες τῆς Πίστεως, οἱ ἀσύγκριτοι αὐτοὶ ἥρωες, οἱ ὁποῖοι ὑπέστησαν ἀνατριχιαστικὰ μαρτύρια καὶ δὲν ἀρνήθηκαν τὸ Χριστό, ἀνέρχονται σὲ πολλὰ ἑκατομμύρια. Ὄντως ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἁγία καὶ ἐργαστήριον ἁγιότητος.

Ἀλλὰ βεβαίως στὴν Ἐκκλησία, ἐπειδὴ ὡς θεανθρώπινος ὀργανισμὸς δὲν ἔχει μόνο τὴ θεία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνθρωπίνη πλευρά, ὑπάρχουν καὶ ὑποκριταὶ καὶ φαῦλοι καὶ σκανδαλοποιοί, οἱ ὁποῖοι ἀναξίως φέρουν τὸ ὄνομα χριστιανοί. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε ἐπιχείρημα κατὰ τῆς

᾿Εκκλησίας. Ἡ ὕπαρξις τῶν ἀσεβῶν δὲν καταργεῖ τοὺς ἁγίους καὶ τὴν ἁγιότητα τῆς ᾿Εκκλησίας, ὅπως ἡ ὕπαρξις ἀμαθῶν καὶ ἀνεπιδέκτων μαθήσεως δὲν καταργεῖ τοὺς ἐπιστήμονες καὶ τὴν ἐπιστήμη. Ὁ Κύριος παραβολικῶς εἶπε, ὅτι στὸν ἀγρὸ μαζὶ μὲ τὸν σῖτο ὑπάρχουν καὶ ζιζάνια, ἡ δὲ σαγήνη δὲν συλλαμβάνει μόνο καλά, ἀλλὰ καὶ σαπρά. Καὶ ὁ ᾿Απόστολος εἶπε, ὅτι σὲ μεγάλο σπίτι δὲν ὑπάρχουν μόνο πολύτιμα σκεύη, ἀλλὰ καὶ εὐτελῆ. Ἡ ἐκκαθάρισις καὶ ὁ τέλειος καὶ ὁριστικὸς ἀποχωρισμὸς τῶν ἀναξίων ἀπὸ τοὺς ἀξίους θὰ γίνῃ κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ κόσμου (Ματθ. 13:24-30, 47-50, Β´ Τιμ. 2:20). ᾿Εν τούτοις, ἐφ᾿ ὅσον ὁ παρὼν κόσμος διαρκεῖ, οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ τηροῦν κάποια ἀπόστασι ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἐπικινδύνους ἀνθρώπους, καὶ ἡ ᾿Εκκλησία νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς ἀναξίους καὶ σκανδαλοποιοὺς κληρικοὺς ἀπὸ τὰ θυσιαστήρια. Σὲ κάθε δὲ περίπτωσι πρέπει νὰ δείχνεται ἐνδιαφέρον καὶ γιὰ τὰ ἀνάξια τῆς ᾿Εκκλησίας μέλη πρὸς διόρθωσι καὶ σωτηρία τους. Μεγάλοι ἁμαρτωλοὶ μετανόησαν καὶ ἔγιναν ἅγιοι.

ΚΑΘΟΛΙΚΗ

Καθολικὴ ὀνομάζεται ἡ Ἐκκλησία μὲ τοπικὴ ἔννοια, καὶ κυρίως μὲ τροπικὴ ἔννοια.

Μὲ τοπικὴ ἔννοια ἡ Ἐκκλησία ὀνομάζεται καθολική, διότι δὲν περιορίζεται σὲ ἕνα ἔθνος, ὅπως ἡ Ἰουδαϊκὴ Συναγωγή, ἀλλ' ἐπεκτείνεται σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶνε νὰ περιλάβῃ στοὺς κόλπους της, εἰ δυνατόν, ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἐξαπλώθηκε δὲ καὶ περιέλαβε στοὺς κόλπους της ἀνθρώπους ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο, ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς γῆς. Ἤδη κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν Ἀποστόλων τὸ Εὐαγγέλιο εἶχε διαδοθῆ καὶ ἡ Ἐκκλησία εἶχε ἱδρυθῆ σὲ ὅλη τὴν τότε γνωστὴ οἰκουμένη. Τώρα δὲ τὸ Εὐαγγέλιο εἶνε διαδεδομένο καὶ ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἱδρυμένη καὶ στοὺς νέους τόπους τοῦ πλανήτου, ποὺ ἀνακαλύφθηκαν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

Μὲ τροπικὴ δὲ καὶ κυρία ἔννοια ἡ Ἐκκλησία ὀνομάζεται καθολική, διότι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὶς αἱρετικὲς κοινότητες, κατέχει ὅλη τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως. Ὁ ἱδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, εἶπε: «*Ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει*

ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν» (Ἰωάν. 16:13). Ὁ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ἦλθε τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἐμψύχωσε τὴν Ἐκκλησία, μένει μονίμως σ᾽ αὐτήν, καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ ἔργα του, βασικό, βασικώτατο, εἶνε τοῦτο, ὅτι ὁδηγεῖ τὴν Ἐκκλησία *«εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν»*, σὲ ὅλη τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως. Στὰ θέματα τῆς πίστεως ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶνε δυνατὸν ἐν μέρει ν᾽ ἀληθεύῃ καὶ ἐν μέρει νὰ πλανᾶται, ἀλλ᾽ ἀληθεύει ἐξ ὁλοκλήρου. Ὁ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγώντας τὴν Ἐκκλησία *«εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν»*, ἀποφαίνει αὐτήν, ὅπως γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, *«στῦλον καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας»* (Α΄ Τιμ. 3:15). Τὸ ἄτομο δύναται νὰ πλανηθῇ, τὸ σύνολο, ἡ Ἐκκλησία, ὄχι. Ὁ Πάπας, ἄτομο, εἶνε ἀπαράδεκτο καὶ ἐξωφρενικὸ νὰ ἰσχυρίζεται, ὅτι εἶνε ἀλάθητος. Ἀπλανὴς καὶ ἀλάθητη στὰ ζητήματα τῆς πίστεως εἶνε ἡ Ἐκκλησία. Ἄλλωστε ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἀκατάλυτη καὶ αἰωνία (Ματθ. 16:18 κ.ἄ.), διότι κατέχει ὅλη τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως αἰωνίως. Οἱ κοινότητες, οἱ ὁποῖες στὰ ζητήματα τῆς πίστεως ἔχουν καινοτομίες καὶ πλάνες, εἶνε αἱρέσεις, δὲν εἶνε Ἐκκλησία.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ

Ἀποστολικὴ ὀνομάζεται ἡ Ἐκκλησία, διότι ἔχει ἱδρυθῆ *«ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν Ἀποστόλων..., ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ»* (Ἐφ. 2:20). Ὁ Πάπας ἐπικαλεῖται τὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Πέτρο, *«Σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν»* (Ματθ. 16:18), καὶ ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει οἰκοδομηθῆ ἐπάνω στὸν Πέτρο, τοῦ ὁποίου δῆθεν εἶνε ὁ μόνος διάδοχος. Ἀλλ' ὁ Πάπας παρερμηνεύει τὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς δὲν εἶπε, ὅτι θὰ οἰκοδομήσῃ τὴν Ἐκκλησία ἐπάνω στὸν Πέτρο, ἀλλ' ἐπάνω στὴν πέτρα. Ἄλλο Πέτρος καὶ ἄλλο πέτρα. Ὁ Πέτρος εἶνε πρόσωπο, ἡ πέτρα εἶνε πρᾶγμα, εἶνε ἡ ὁμολογία πίστεως στὸν Ἰησοῦ ὡς Χριστὸ (Μεσσία) καὶ Υἱὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Στὸ χωρίο Ἐφ. 2:20, ποὺ παραθέσαμε, ὁ Παῦλος λέγει, *«ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν Ἀποστόλων»*. Ὄχι ἕνας Ἀπόστολος, ὁ Πέτρος, ἀλλ' ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι ἀποτελοῦν *«τὸν θεμέλιον»* τῆς Ἐκκλησίας (Βλέπε καὶ Ἀποκ. 21:14). Στὸ αὐτὸ χωρίο ὁ Παῦλος λέγει ἐπίσης, ὅτι

ἀκρογωνιαῖος λίθος τῆς Ἐκκλησίας εἶνε ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστός (Βλέπε καὶ Α΄ Κορ. 3:11). Μεγάλος θεμέλιος ὁ Χριστὸς ὡς Θεός, δευτερεύοντες θεμέλιοι οἱ Ἀπόστολοι, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Χριστὸς ἵδρυσε τὴν Ἐκκλησία του.

Ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἀποστολική, διότι ἱδρύθηκε κατόπιν τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν στόματα Χριστοῦ καὶ μετέδωσαν τὸν λόγο του στὴν οἰκουμένη. Ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἀποστολική, διότι κατέχει καὶ κρατεῖ διὰ μέσου τῶν αἰώνων ὡς παρακαταθήκη, ὡς πολυτιμότατο θησαυρό, τὴν ἀποστολικὴ διδασκαλία. Ὅ,τι διδάσκει σήμερα ἡ Ἐκκλησία ἀνάγεται στοὺς Ἀποστόλους.

Ἐπίσης ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἀποστολική, διότι ἔχει ἀποστολικὴ διαδοχή. Οἱ Ἐπίσκοποί της δηλαδὴ εἶνε διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων, ἀποτελοῦν ἀδιάκοπη σειρὰ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἡ ὁποία ἀνάγεται στοὺς Ἀποστόλους, τοὺς πρώτους, οἱ ὁποῖοι χειροτόνησαν Ἐπισκόπους. Οἱ αἱρετικοὶ διέκοψαν τὴν ἀποστολικὴ διαδοχή, διότι εἰσήγαγαν ἑτεροδιδασκαλίες καὶ νόθευσαν τὴν ἀποστολικὴ διδασκαλία.

ΠΟΙΑ Η ΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Παρουσιάσαμε τὰ τέσσαρα γνωρίσματα τῆς Ἐκκλησίας: Μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολική. Ἀλλ' ἐπειδὴ γίνεται λόγος γιὰ πολλὲς Ἐκκλησίες, τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ἀπὸ τὶς πολλὲς Ἐκκλησίες, ποία εἶνε ἡ ἀληθινή, ποία ἔχει τὰ τέσσαρα γνωρίσματα;

Δὲν εἶνε ἐγωισμὸς ἡμῶν τῶν Ὀρθοδόξων, δὲν εἶνε ὑπεροψία, δὲν εἶνε ναρκισσισμός, ὅπως ἰσχυρίσθηκαν κακοὶ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' εἶνε ὁμολογία πίστεως ἡ διακήρυξις, ὅτι ἡ ἀληθινὴ Ἐκκλησία εἶνε ἡ Ὀρθοδοξία. Αὐτὴ ἔχει τὰ τέσσαρα γνωρίσματα, ποὺ ἀναφέρονται στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως.

Ἡ Ὀρθοδοξία εἶνε ἡ μία Ἐκκλησία, διότι σ' αὐτὴν ὑπάρχει ἡ *«μία πίστις»* (Ἐφ. 4:5), *«ἡ ἅπαξ παραδοθεῖσα τοῖς ἁγίοις πίστις»*, *«ἡ ἁγιωτάτη πίστις»* (Ἰούδ. 3, 20), ἡ θεία διδασκαλία. Εἶνε ἱστορικὴ ἀλήθεια, ὅτι ἐμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι δὲν ἀλλάξαμε τίποτε ἀπὸ τὴν πίστι. Οἱ ἑτερόδοξοι δὲν δύνανται νὰ ἀποδείξουν, ὅτι ἐμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ἀλλάξαμε μία ἔστω μικρὴ διδασκαλία πίστεως. Στὸ χῶρο τῆς δογματικῆς διδασκαλίας

οὔτε ἐλαχίστη τροποποίησι κάναμε, οὔτε ἐλαχίστη προσθήκη, οὔτε ἐλαχίστη ἀφαίρεσι. Πιστεύουμε σήμερα ὅ,τι ἐν συνεχείᾳ πιστευόταν μέχρι τὴν ἐποχὴ τῶν Ἀποστόλων. Γιὰ νὰ μὴ θίξωμε τὸν ἐγωισμὸ τῶν ἑτεροδόξων, δὲν λέμε σ' αὐτοὺς νὰ γίνουν Ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ λέμε νὰ ἐπιστρέψουν στὴν πίστι τῆς Ἐκκλησίας τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων, ὁπότε αὐτομάτως γίνονται Ὀρθόδοξοι, διότι ἡ Ὀρθοδοξία εἶνε ἡ συνέχεια τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας.

Ὁ Θεὸς ὡς φιλάνθρωπος κάνει θαύματα καὶ σὲ ἑτεροδόξους καὶ σὲ ἑτεροθρήσκους. Ὁ ἅγιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης π.χ. μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ θεράπευε καὶ Μουσουλμάνους. Ἀλλ' ὡρισμένα θαύματα, ὅπως π.χ. ὁ ἁγιασμὸς καὶ ἡ εὐωδία τῶν ἱερῶν λειψάνων, γίνονται μόνο στὸ χῶρο τῆς Ὀρθοδοξίας, γιὰ νὰ βεβαιώνεται, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία εἶνε ἡ ἀληθινὴ Ἐκκλησία.

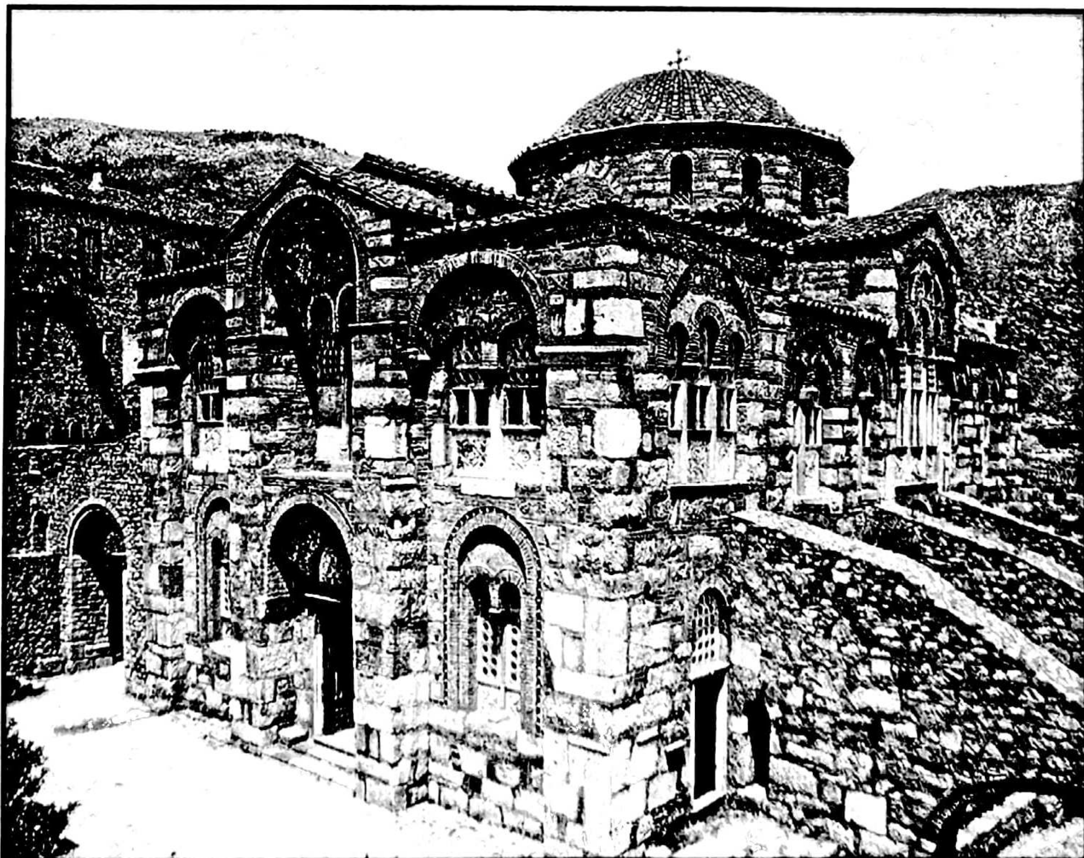
Ἀφοῦ δὲ ἡ Ὀρθοδοξία ἔχει τὸ πρῶτο γνώρισμα τῆς Ἐκκλησίας, εἶνε δηλαδὴ ἡ μία καὶ ἀληθινὴ Ἐκκλησία, ἔχει καὶ τὰ ἄλλα γνωρίσματα. Εἶνε ἁγία καὶ δημιουργεῖ ἁγίους καὶ θαυματουργούς, οἱ ὁποῖοι θαυματουργοῦν ἐν ζωῇ καὶ μετὰ θάνατον. Εἶνε καθολική, κάτοχος τῆς ὅλης ἀληθείας τῆς πίστεως, καὶ ἐξαπλωμένη σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Καθολικὴ Ἐκκλησία λέγεται βεβαίως καὶ ὁ Παπισμός. Ἀλλ' ὁ Παπισμὸς λόγῳ τῶν αἱρέσεών του ἔχει τὸ ὄνομα καὶ δὲν ἔχει τὴ χάρι. Ἡ Ὀρθοδοξία, τέλος, εἶνε ἀποστολική, διό-

τι ὡς Ἐκκλησία θεμελίους ἔχει τοὺς Ἀποστόλους, κατέχει τὴν ἀποστολικὴ διδαχή, καὶ ἔχει ἀποστολικὴ διαδοχὴ στὴ σειρὰ τῶν Ἐπισκόπων της.

Ἀποτελεῖται δὲ ἡ Ἐκκλησία ἀπ' ὅλους, ὅσοι βαπτίζονται Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ καὶ παραμένουν στὴν Ὀρθοδοξία. Ἀποτελεῖται καὶ ἀπὸ τὸν κλῆρο καὶ ἀπὸ τὸν λαό. Ὁ δὲ λαός, οἱ πολλοί, εἶνε τὸ κύριο σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ δὲν ὑπάρχει ὁ λαὸς γιὰ τὸν κλῆρο, ἀλλ' ὁ κλῆρος γιὰ τὸν λαό. Ὁ κλῆρος εἶνε τεταγμένος νὰ διακονῇ τὸν λαό. Βεβαίως πολλοὶ Ὀρθόδοξοι δὲν ἔχουν ἱκανὴ γνῶσι καὶ ἐπίγνωσι τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως, ἀγνοοῦν πολλά, δυνατὸν λόγῳ ἀγνοίας νὰ ἔχουν καὶ πλάνες. Ἀλλ' ἀφοῦ κατ' ἀρχὴν ἀναγνωρίζουν τὴν αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔχουν ἔστω καὶ χαλαρὴ σχέσι μὲ τὴν Ἐκκλησία, δὲν παύουν νὰ εἶνε μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ δὲ πνευματικοὶ ταγοὶ καὶ ὁδηγοὶ καὶ τὰ συνειδητὰ τῆς Ἐκκλησίας μέλη πρέπει νὰ ἐνδιαφέρωνται καὶ νὰ βοηθοῦν τὰ ὑστεροῦντα μέλη, γιὰ νὰ γίνωνται καὶ αὐτὰ συνειδητά. Τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς ἀδελφοὺς πρέπει νὰ εἶνε ζωηρὸ καὶ σπουδαῖο, ἀφοῦ *«οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη»* (Ρωμ. 12:5).

Δὲν ἀρκεῖ δὲ νὰ πιστεύωμε καὶ νὰ ὁμολογοῦμε πίστιν «εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν». Γιὰ νὰ εἴμεθα ἄξια

τῆς Ἐκκλησίας τέκνα, μαζὶ μὲ τὴν πίστι καὶ τὴν ὁμολογία πρέπει νὰ ἔχωμε καὶ θερμὴ ἀγάπη πρὸς τὴ γλυκειά μας μάνα, τὴν Ἐκκλησία, καὶ ζωηρῶς νὰ ἐνδιαφερώμεθα γιὰ τὴν εὐπρέπεια καὶ τὴν τιμή της ἔναντι τῶν ἐκκλησιομάχων, τῶν σκανδαλοποιῶν καὶ τῶν προδοτῶν καὶ ὑπονομευτῶν της. Κατὰ τὴ γνωστὴ ἀρχαία ῥῆσι, δὲν μποροῦμε νὰ ἔχωμε τὸν Θεὸ πατέρα, ἂν δὲν ἔχωμε τὴν Ἐκκλησία μητέρα. Ἡ μητέρα εἶνε στοργικὴ πρὸς τὰ τέκνα της. Καὶ τὰ τέκνα ὀφείλουν νὰ εἶνε στοργικὰ πρὸς τὴ μητέρα τους. Ἀγαποῦμε τὴ σαρκική μας μητέρα; Πολὺ περισσότερο πρέπει ν' ἀγαποῦμε τὴν πνευματική μας μητέρα, τὴν Ἐκκλησία, τὴν Ὀρθοδοξία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

1. ΕΟΡΤΑΙ ΚΑΙ ΥΜΝΟΙ, σελ. 197 - Ἀθῆναι 1973.
2. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΓΙΑΧΒΕ (ἔκδ. Β΄), σελ. 345 - Ἀθῆναι 1988.
3. ΑΝΤΙΧΙΛΙΑΣΤΙΚΟΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ (ἔκδ. Ε΄), σελ. 414 - Ἀθῆναι 1989.
4. ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ἔκδ. Β΄), σελ. 411 - Ἀθῆναι 1994.
5. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΥΣΚΟΛΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ, τόμ. Α΄, (ἔκδ. Β΄) σελ. 398 - Ἀθῆναι 2006.
6. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΥΣΚΟΛΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ, τόμ. Β΄, σελ. 330 - Ἀθῆναι 1990.
7. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΥΣΚΟΛΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ, τόμ. Γ΄, σελ. 632 - Ἀθῆναι 1996.
8. ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ (ἔκδ. Β΄), σελ. 554 - Ἀθῆναι 2003.
9. ΤΑΠΕΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, σελ. 224 - Ἀθῆναι 1990.
10. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, σελ. 181 - Ἀθῆναι 1994.
11. ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ (ἔκδ. Β΄), σελ. 651 - Ἀθῆναι 2002.
12. Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (μὲ μετάφρασι), (ἔκδ. Δ΄), σελ. 1152 - Ἀθῆναι 2006.
13. ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, μικρὸ σχῆμα (σὲ μετάφρασι), σελ. 640 - Ἀθῆναι 2003.
14. ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ ΓΙΑΧΒΕ, σελ. 192 - Ἀθῆναι 2003.

ΜΙΚΡΑ ΤΕΥΧΗ

1. ΑΓΩΝ ΕΝ ΤΩ ΚΟΣΜΩ (ἔκδ. Β΄) σελ. 32 - Ἀθῆναι 1994.
2. ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΣΩΘΗΣ; (ἔκδ. ΣΤ΄) σελ. 48 - Ἀθῆναι 2005.
3. ΟΥΑΙ ΤΟΙΣ ΔΕΙΛΟΙΣ, σελ. 32 - Ἀθῆναι 1994.
4. ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ, σελ. 48 - Ἀθῆναι 2003.
5. Η ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ, σελ. 32 - Ἀθῆναι 2003.
6. ΟΛΙΓΟΙ, σελ. 48 - Ἀθῆναι 2004.
7. ΤΟ ΥΠΕΡΦΥΕΣΤΕΡΟ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, σελ. 40 - Ἀθῆναι 2004.
8. ΑΝΤΙΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΤΙΚΑ, σελ. 56 - Ἀθῆναι 2004.
9. ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΝΑ ΚΡΙΝΩΜΕ; σελ. 48 - Ἀθῆναι 2004.
10. ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ, σελ. 48 - Ἀθῆναι 2004.
11. ΘΑ ΖΗΣΗ Η ΕΛΛΑΣ, σελ. 56 - Ἀθῆναι 2006.
11. Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ, σελ. 32 - Ἀθῆναι 2006.
12. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ, σελ. 32 - Ἀθῆναι 2008.

Οὐρανὸς πολύφωτος ἡ Ἐκκλησία,
ἀνεδείχθη ἅπαντας,
φωταγωγοῦσα τοὺς πιστούς·
ἐν ᾧ ἑστῶτες κραυγάζομεν·
Τοῦτον τὸν Οἶκον, στερέωσον Κύριε.